

5.2.6 Zorg voor kinderen

Stichting Kinderopvang Alkmaar (SKOA) verzorgt sinds 1990 de opvang van baby's en kinderen tot dertien jaar. In totaal vallen er éénendertig vestigingen en honderdvijftig gastoudergezinnen onder de stichting. Ruim driehonderd medewerkers zorgen ervoor dat wekelijks meer dan tweeduizend Alkmaarse kinderen worden opgevangen.

Professionele kinderopvang zoals we die nu kennen, bestaat nog niet zo lang in Nederland. In Alkmaar is 'Piccolo' in 1972 de eerste peuterspeelzaal die wordt geopend, en in 1974 wordt 'Jan Steen' gesticht, het eerste Alkmaarse kinderdagverblijf. 'Jan Steen' wordt opgericht door de Sociale Dienst met als doel kinderen uit sociaal zwakkere gezinnen op te vangen,

werkende ouders maken er in die tijd slechts mondjesmaat gebruik van. In die tijd nemen vooral familieleden en burens van werkende ouders de zorg van het kind op zich. Wel zijn werkende moeders weer in opkomst: de emancipatiebewegingen bloeien en ook maatschappelijk is er veel draagvlak voor het feit dat moeders weer aan de slag gaan.

De ontwikkeling van kinderopvang verloopt landelijk razendsnel in de periode van de jaren tachtig tot tweeduizend. Zo telt Alkmaar tegenwoordig in totaal 37 kinderopvangcentra, waarvan er éénendertig onder SKOA vallen. Ten opzichte van de rest van Europa blijft Nederland, samen met Portugal, één van de landen, die het laagst aantal kindercentra heeft. Wel is het uniek dat Nederlandse bedrijven sinds 1989

meebetalen aan de opvang van een kind. Vanaf '89 wordt kinderopvang als arbeidsvoorwaarde opgenomen in een aantal cao's. Het Medisch Centrum Alkmaar springt in op deze ontwikkeling en is het eerste Alkmaarse bedrijf dat 'kindplaatsen' gaat inkopen bij SKOA, omdat ze haar, vooral vrouwelijke, medewerkers wil behouden en stimuleren te blijven werken.

Het rijk stimuleert vanaf 1990 de ontwikkeling van kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang (BSO), net als de gemeente Alkmaar, die ook aanstuurt op de stichting van een overkoepelende organisatie. Zo wordt Stichting Kinderopvang Alkmaar opgericht, een organisatie die bestaat uit vijf Alkmaarse opvanginstellingen. SKOA biedt kinderopvang op peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang

en bij gastouders. Hiernaast is de instelling gespecialiseerd in opvang van kwetsbare kinderen, dit zijn kinderen die bijvoorbeeld door een ziekte, een andere nationaliteit, of een bijzondere thuissituatie een achterstand dreigen op te lopen en extra aandacht nodig hebben. Ook beheert SKOA de verschillende gebouwen en is de organisatie verantwoordelijk voor het personeelsbestand, de inhoudelijke werkbegeleiding en bijscholing van werknemers. Ze verzorgt de inkomsten, de plaatsing van de kinderen en subsidiestromen. Ook is ze verantwoordelijk voor het uitstippelen van de persoonlijke trajecten van kwetsbare kinderen.

“De afgelopen twintig jaar is ook de pedagogische aanpak enorm veranderd”, zegt SKOA-directeur Renske de Vreede. “Was de begeleiding

twintig jaar geleden vooral geënt op hygiëne, veiligheid en verzorging en sloot de opvangsituatie zoveel mogelijk aan op de thuissituatie, tegenwoordig is de groep veel meer het opvoedingsmiddel. Kinderen zijn inventief, kunnen samen veel oplossen en willen veel ontdekken. De leidsters geven de kinderen hiervoor de ruimte en nodigen de kinderen uit ‘om te ontdekken’, zodat ze de wereld om hen heen leren begrijpen en daar hun plek in vinden. De rol van de leidsters is dan ook veranderd: zij hebben tegenwoordig naast een opvangende en verzorgende taak, vooral een pedagogische rol, zodat ze steeds de voorwaarden kunnen scheppen voor de kinderen om met elkaar om te gaan en zich te ontwikkelen. Overleg met ouders is belangrijk, net als het vast dagritme dat we hanteren. Voor ouders kunnen er ver-

schillende motieven zijn om een kind onder te brengen bij de kinderopvang. Sommige kinderen blijven een paar uur per dag bij ons, anderen de hele week, daarom is het belangrijk dat de kinderen zich prettig en veilig voelen. We zijn een open organisatie met een belangrijke maatschappelijke functie, zo organiseren we onder andere opa- en omadagen, en één vestiging gaat regelmatig naar een zorginstelling voor dementerende ouderen. Ook betrekken we de kinderen bij de eigen vestiging door bijvoorbeeld samen een ruimte in te richten. We zijn geen ‘thuis’, maar wel samen mét thuis een belangrijke basis voor de positieve ontwikkeling van een kind.”